

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIJ-102/12-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Nová Říše příspěvková organizace
Sídlo:	Březinova 193, 588 65 Nová Říše
IČO:	70 987 891
Identifikátor:	600 117 146
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Lubomír Polívka, ředitel školy
Zřizovatel:	městys Nová Říše
Místo inspekční činnosti:	Nová Říše 193, Nová Říše 275
Termín inspekční činnosti:	20., 21. a 22. únor 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti v souladu s § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, je získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Mateřská škola s celodenním provozem zajišťuje předškolní vzdělávání ve třech třídách pro 66 dětí převážně ve věku od tří do šesti let. Před zahájením povinné školní docházky se vzdělává osmnáct dětí, z nich pět má odloženou školní docházku. Hlavní příčinou odkladu jsou řečové vady. Úplata za předškolní vzdělávání na období školního roku 2011/2012 je ředitelem školy stanovena částkou 210 Kč měsíčně.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) s názvem Za pohádkou pohádka. Hlavními deklarovanými záměry programu jsou rozvíjení osobnosti dětí přirozenými formami, příprava pro vstup do základního vzdělávání, podpora osobní samostatnosti a rozvoje schopnosti učení na základě praktických zkušeností. Součástí hlavní nabídky vzdělávání jsou pravidelné programy rozvíjející určité vědomosti a dovednosti dětí, např. základy hry na zobcovou flétnu, preventivní logopedická péče, keramika a seznamování s anglickým jazykem formou hry. Aktivity mimo školu, např. výlety, exkurze a pobyt v přírodě v rámci celoročního tematicky zaměřeného projektu k zajištění environmentálního vzdělávání, zdraví a zdravého životního stylu, napomáhají vytvářet vztah dětí k přírodě a životnímu prostředí.

V plně organizované základní škole plní povinnou školní docházku 158 žáků v devíti třídách včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Základní vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV). Jeho hlavní priority jsou orientovány na motivaci žáků a jejich podporu aktivního učení v bezpečném prostředí, pozitivní prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení.

Organizace vzdělávání je přizpůsobena žákům místním i dojíždějícím ze spádové oblasti. Nabídka umělecky, sportovně, jazykově a přírodovědně zaměřených zájmových kroužků, kterých se zúčastňuje většina žáků prvního stupně a více než polovina žáků druhého stupně, přispívá k rozvoji osobnosti žáků, podporuje jejich zdravý životní styl a zároveň působí preventivně v oblasti rizikových jevů. Obsahová náplň nabízených kroužků je uvedena v ŠVP ZV.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Stravování dětí a žáků a pitný režim dětí zajišťuje školní jídelna, která funguje v prostorách mateřské školy.

V zájmu realizace vzdělávacích programů se uskutečňují pozitivní změny v materiálních předpokladech základní školy, zejména v oblasti modernizace učeben, vybavení informačními a komunikačními technologiemi (ICT) a zkvalitnění vnějších sportovních ploch v rámci prevence bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Budova mateřské školy je již několik let před celkovou rekonstrukcí, ale k její obnově chybí finanční prostředky.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV a ŠVP ZV

Veřejnost i zákonní zástupci jsou informováni o vzdělávací nabídce školy a postupu při přijímání dětí a žáků prostřednictvím zpravodaje, školní vývěsky, veřejných vývěsek v okolních obcích a místního rozhlasu. Přijímání dětí a žáků ke vzdělávání se uskutečňuje v souladu s platnými právními předpisy. Návštěvami dětí z mateřské školy ve výuce základní školy je podporována návaznost jejich vzdělávání.

Vzdělávací nabídka v **mateřské škole** je rozčleněna do pěti integrovaných bloků (Kamarádi, ti se mají, Za lesními skřítky, Než zazvoní stromeček, Zima čaruje, Voňavé království). Dobu konkrétního průběhu vzdělávacích činností určují pedagogické pracovnice dle potřeb a možností dětí. Zaměření bloků je dostatečně široké, pro děti srozumitelné a prakticky využitelné, jejich věcný obsah podporuje vytváření základních funkčních gramotností a zdravý i bezpečný vývoj jednotlivých dětí. K rozvoji kladných postojů dětí napomáhají jejich vystoupení v domě s pečovatelskou službou. Tematicky zaměřena spolupráce s místní knihovnou, Sborem dobrovolných hasičů Nová Říše a zážitky dětí při činnosti záchranářů je motivují k dalšímu poznávání a učení. V průběhu předškolního vzdělávání je cílená pozornost věnována dětem před vstupem do základní školy, která je zaměřená na verbální vyjadřování, grafomotoriku, percepce, myšlení, paměť, pozornost, všeobecné znalosti a sociální dovednosti. Časový plán denního programu vytváří podmínky pro zařazování každodenně se opakujících činností, např. pohybové hry nebo jiné tělovýchovné činnosti, při kterých si děti procvičují jednotlivé části těla. Základním posláním pohybových chvil je sledování zdravotní prospěšnosti, společenského vyžití v rámci kolektivu a psychologického uvolnění. Nabízené činnosti dávají dětem prostor pro tvořivé hledání a objevování, při kterém zažívají radost z úspěchu. Možnost volby je také závazkem pro děti, že danou činnost dokončí, a pak uloží používané pomůcky na své místo.

V průběhu vzdělávání jsou posilovány komunikativní dovednosti, představivost, tvořivost a motorika dětí. Většina z nich má přiměřenou slovní zásobu odpovídající jejich věku. Vztahy dětí s dospělými a mezi sebou navzájem jsou vstřícné. V průběhu celého pobytu v mateřské škole děti mají dostatek příležitostí ke vzájemné komunikaci, využívají prostoru pro sdělování svých dojmů a zážitků.

V rámci naplňování záměrů předškolního vzdělávání jsou intuitivně i cíleně rozvíjeny vědomosti, dovednosti a postoje dětí v oblastech čtenářské, matematické, informační, sociální a přírodovědné gramotnosti. Vytvářením jednotlivých gramotností jsou rozvíjeny elementární klíčové kompetence dětí předškolního věku, jako jsou např. kompetence k učení a řešení problémů. Souběžně se vzděláváním probíhá sledování individuálních vzdělávacích pokroků každého dítěte. Menší pozornost je věnována jeho vedení k hodnocení osobních pokroků a oceňování výkonů druhých, přesto uplatňovaný systém zjišťování výsledků vzdělávání dětí podporuje jejich úspěšnost.

Obsah **základního vzdělávání** je dle školního učebního plánu realizován v rámci jednotlivých předmětů. Disponibilní časová dotace je věnována především vzdělávacím oblastem Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda, Informační a komunikační technologie a volitelným předmětům.

Obsahové zaměření výuky odpovídá učebním osnovám školního vzdělávacího programu. Nižší počet žáků ve třídách umožňuje v případě potřeby individuální přístup vyučujících. Důslednější zohledňování individuálních potřeb žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v rámci výuky, např. účinnou diferenciací úloh a dalšími činnostmi pro žáky s rychlejším tempem práce, zaznamenáno nebylo. Nejčastěji využitý frontální přístup vyučujících k organizaci výuky a kontrole výsledků samostatných činností v některých hodinách snižoval efektivitu vzdělávání. Ve většinou klidné pracovní atmosféře směřovaly realizované činnosti zejména k obsahovému naplnění výuky a rozvoji komunikativních dovedností žáků. Výchovné a vzdělávací strategie uvedené v ŠVP ZV orientované na kompetence k učení a řešení problému byly vyučujícími využity jen omezeně. Malá pozornost byla také věnována střídání činností, průběžné motivaci a závěrečnému shrnutí. V některých hodinách, především na prvním stupni, nebylo žákům

vytvořeno příznivé sociální a emocionální klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách.

V zájmu komplexnosti, propojení vzdělávacích obsahů a rozvoje osobnosti žáků jsou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu rozvíjeny funkční gramotnosti žáků. Čtenářská gramotnost je podporována ve výuce jednotlivých předmětů, návštěvami divadelních představení, přípravou vystoupení pro veřejnost, využíváním programů místní knihovny, vedením čtenářských deníků, besedami o přečtených knihách a zprostředkováním nabídky knih knižního nakladatelství. Ve sledované výuce čtenářské dovednosti většiny žáků byly na požadované úrovni a byly cíleně podporovány. Přednostně je vyučován jazyk anglický od třetího ročníku s posílenou týdenní časovou dotací o jednu hodinu od čtvrtého do devátého ročníku. Jako druhý cizí jazyk je nabízen jazyk německý od osmého ročníku. K účinné podpoře komunikativních dovedností také přispívá dělení žáků do méně početných skupin podle úrovně znalostí a funkční využívání jazykové učebny.

Materiální vybavení prostředky ICT, možnost internetového připojení a postupné vybavování odborných i kmenových učeben touto technikou přispívá společně s posílením předmětu informatika třemi disponibilními hodinami na druhém stupni k prohlubování informační gramotnosti žáků a rozvoji jejich přirozeného zájmu o práci s výpočetní technikou. V ostatních předmětech podpora výuky prostředky ICT nebyla zaznamenána.

Matematická gramotnost byla ve sledovaných hodinách předmětu matematika rozvíjena standardně prostřednictvím naplňování vzdělávacího obsahu a především procvičováním algoritmů. Menší důraz byl shledán v účinném využití práce s chybou a na prvním stupni v zařazování aplikačních a problémových úloh.

Propojení vzdělávacího obsahu přírodovědných předmětů s příklady z běžného života a praxe, využití mezipředmětových vazeb, zařazování okruhů průřezového tématu environmentální výchova do výuky, podpora záměrného pozorování přírodních fyzikálních jevů a aktivní zapojování žáků do diskuze o přírodních zákonitostech účinně podporují přírodovědnou gramotnost žáků.

Zdokonalování sociální gramotnosti se uskutečňuje v průběhu vzdělávání, dále pak zapojováním do charitativních aktivit, podporou adopce na dálku, projektovým vyučováním i přípravou vystoupení pro seniory. Menší pozornost je věnována realizaci integrovaných tematických okruhů průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova především v oblasti komunikace vycházející z běžných životních situací.

Vyučující většinou hodnotili výsledky práce žáků v průběhu výuky, pozornost byla částečně věnována i celkovému zhodnocení práce v závěru hodin. Vedení žáků k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení zaznamenáno nebylo. Škola má nastavená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ŠVP ZV, chybí však jednotná kritéria hodnocení.

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání žáků, hodnocení jejich individuálních výsledků probíhá prostřednictvím vlastních nástrojů (např. čtvrtletních písemných prací, prověrek) a je pravidelně projednáváno pedagogickou radou. Přehled výsledků vzdělávání je rovněž součástí výroční zprávy o činnosti školy. Externí testování nebo jiné možnosti srovnání výsledků na širší než školní úrovni v současnosti škola nevyužívá. Celková úspěšnost žáků je sledována po přechodu z mateřské školy do prvního ročníku základní školy a z prvního na druhý stupeň základního vzdělávání. Prostřednictvím kontaktů s bývalými žáky škola získává informace o jejich úspěšnosti na středních školách.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Předškolní, základní a zájmové vzdělávání jsou realizována v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a uvedenými vzdělávacími programy. Ředitelem vydané vzdělávací programy jsou zveřejněny na přístupném místě ve škole. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je vytvořen v souladu se školským zákonem a podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání však není plně v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem zejména v oblastech věnovaných průřezovým tématům, poznámkám k učebnímu plánu, učebním osnovám, hodnocení žáků a autoevaluaci školy. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání není plně v souladu se školským zákonem zejména v částech týkajících se stanovení délky a časového plánu vzdělávání, podmínek ukončování vzdělávání uchazečů, včetně podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví a podmínek vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Úroveň řízení a delegování pravomocí odpovídá typu a velikosti školy. Stanovení kompetencí jednotlivým pedagogickým pracovníkům je součástí vnitřních dokumentů a v rámci jejich vymezení jsou realizovány. Ředitel školy splňuje požadavky pro výkon funkce, pravdivě vykazuje údaje o činnosti školy a ve spolupráci s vedoucí učitelkou mateřské školy vede požadovanou dokumentaci. Pedagogická rada projednává zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy, řeší neúspěchy a riziková chování dětí a žáků a stanovuje preventivní opatření. Jednání pedagogické rady se uskutečňují odděleně v mateřské i základní škole.

V rámci podpory rozvoje dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními. V průběhu předškolního a základního vzdělávání pedagogičtí pracovníci převážně respektují doporučené postupy, což napomáhá předcházení školní neúspěšnosti. V mateřské škole působí dvě logopedické asistentky, řečové problémy dětí jsou včasné identifikovány a odstraňovány externími odborníky. V základní škole je vyučující prvního stupně veden dyslektický kroužek, který navštěvují žáci integrovaní, ale i další žáci s výukovými obtížemi. Ředitel školy společně s vedoucí učitelkou mateřské školy a výchovným poradcem zajišťuje zákonným zástupcům poradenské služby v oblasti předškolního a základního vzdělávání v rozsahu odpovídajícím konkrétním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí a žáků.

Vedoucí učitelkou zpracovaný školní řád pro mateřskou školu je v souladu s požadavky školského zákona. Ředitelem školy vydaný školní řád pro základní školu není zpracován plně v souladu s ustanovením školského zákona. Neobsahuje práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání, podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky, neupravuje kompletně podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy, projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Součástí školního řádu nejsou pravidla hodnocení výsledků vzdělávání.

Zpracovaný minimální preventivní program a aktivní spolupráce třídních učitelů s výchovným poradcem a školním metodikem prevence napomáhají účinně řešit projevy rizikového chování. V průběhu vzdělávání jsou děti a žáci průběžně poučovány o pravidlech bezpečnosti a ochraně zdraví s ohledem na jejich rozumovou a mravní vyspělost.

Předškolní vzdělávání zajišťuje pět odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně vedoucí učitelky. Základní vzdělávání realizuje patnáct pedagogických pracovníků většinou s požadovanou odbornou kvalifikací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá podle plánu, je orientováno na celý pedagogický sbor a přispívá profesnímu rozvoji vyučujících. V probíhajícím školním roce je zaměřeno na zohledňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a informační gramotnost učitelů. Metodická podpora vyučujících ze strany vedení školy a zaměření DVPP zatím není dostatečné pro naplňování vymezených vzdělávacích strategií v jednotlivých vzdělávacích programech.

Mateřská škola využívá prostor samostatné budovy s bezbariérovým přístupem v přízemí. Dostatečné prostory a jejich vhodné vnitřní uspořádání umožňují realizaci skupinových i individuálních činností dětí a poskytování péče dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vybavení hračkami, pomůckami, dětským nábytkem a tělocvičným náradím odpovídá počtu dětí i jejich věku. K rozvoji jejich pohybových dovedností je mimo prostor mateřské školy i pravidelně využívána tělocvična základní školy a školní zahrada. Pobyt v zahradě školy nabízí dětem i další poznávání přírody a podporuje rozvoj jejich manipulačních dovedností.

Základní škola využívá devět kmenových tříd vybavených novým školním nábytkem a počítači, počítačovou učebnu s dvaceti třemi zasíťovanými žákovskými stanicemi, jazykovou pracovnu, přírodovědnou laboratoř a keramicko-technickou dílnu. K dispozici má pět nainstalovaných interaktivních tabulí, pro jejich využívání jsou proškoleni všichni vyučující. K naplňování oborových výstupů v předmětu tělesná výchova slouží tělocvična a vnější obecní sportovní areál s fotbalovým hřištěm a dvěma tenisovými kurty. Součástí celého areálu školy je i zahrada a odpočinkový hrací kout pro žáky.

Finanční zdroje z projektu Evropské unie Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách jsou využívány na zkvalitnění a inovaci vzdělávání prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, individualizaci výuky prostřednictvím digitálních technologií, podporu čtenářské, informační a přírodovědné gramotnosti i posilování empirických činností žáků ve výuce přírodovědných předmětů. Ekonomické předpoklady školy umožňují naplňování vzdělávacích programů.

Čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj na realizaci projektu Škola hrou dokládá zkvalitnění materiálního zázemí základní školy a vybavení školním nábytkem tříd mateřské školy.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání dětí a žáků, činnosti školy a školních akcích, které zároveň přispívají k obohacení kulturního a společenského života v městysu. Příznivá komunikace se zřizovatelem podporuje zkvalitňování materiálního zázemí dosud především základní školy. Ředitel školy plní povinnosti vyplývající ze školského zákona směrem ke školské radě. V oblasti vzdělávání vyučujících a prevenci neúspěšnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikových jevů pedagogičtí pracovníci spolupracují s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Pelhřimově a Speciálně pedagogickým centrem v Jihlavě. Ve prospěch osobnostního rozvoje dětí a žáků jsou navázány kontakty s blízkou neúplnou základní školou, základní uměleckou školou, hudební školou, domem dětí, místní knihovnou, klášterem a dalšími institucemi. Přínosem pro děti v mateřské škole jsou zakoupené kompenzační pomůcky z finančních prostředků projektu Logopedická náprava v mateřských školách oblasti Telčska, jehož je škola partnerem. Udělením partnerského certifikátu základní škola získala výhody pro čerpání výukových materiálů vytvořených dle nejnovějších trendů od nakladatelství Fraus.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy se uskutečňuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Přijímání dětí a žáků ke vzdělávání probíhá v souladu s platnými právními předpisy. Škola zajišťuje poradenské služby, méně však zohledňuje individuální potřeby žáků v průběhu vzdělávání.

Ve škole jsou vytvářeny příznivé podmínky pro bezpečný a zdravý vývoj dětí a žáků. Systém preventivních strategií je naplňován funkční způsobem.

Materiální, personální a finanční podmínky umožňují realizaci příslušných školních vzdělávacích programů a v zájmu osobnostního rozvoje dětí a žáků jsou účinně využívány.

Mateřská škola a základní škola naplňují školní vzdělávací programy a podporují rozvoj funkčních gramotností dětí a žáků. Nedostatky byly shledány v důsledném využívání výchovně vzdělávacích strategií uvedených v ŠVP ZV ve vztahu k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Škola má stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků. Vyhodnocování celkových výsledků vzdělávání zatím nemá systémový charakter.

Ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, Školním vzdělávacím programu pro zájmové vzdělávání a Vnitřním řádu školy (školním řádu) byla shledána odstranitelná rizika, k jejichž odstranění je stanovena lhůta **o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků**

Česká školní inspekce požaduje zaslání písemné zprávy ve lhůtě do 30 dnů o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných v ŠVP ZV, ŠVP pro zájmové vzdělávání a ve Vnitřním řádu školy (školním řádu). Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, PaedDr. Olga Drápalová, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

PaedDr. Olga Drápalová, školní inspektorka

Drápalová v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Bekeová v. r.

Mgr. Věra Vítková, školní inspektorka

Vítková v. r.

V Jihlavě dne 9. března 2012

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Lubomír Polívka, ředitel školy

Polívka v. r.

V Nové Říši dne 16. 3. 2012

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.